

РЕШЕНИЕ

№ 3481

гр. София, 30.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 3 състав,
в публично заседание на 15.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Теодора Милева

при участието на секретаря Мариана Велева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **646** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на чл.203, ал.1 от АПК, във вр. чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Предявеният от А. М. П. от [населено място], чрез адв. С. Г. – САК срещу Столична дирекция на вътрешните работи [населено място] иск по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ е за заплащане на сумата от 300 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищеца имуществени вреди в резултат от незаконосъобразно наказателно постановление № 18-4332-009440 от 25.08.2018 г., издадено от Началник Група, отдел „ПП“ при СДВР, отменен с влязло в сила решение от 11.07.2019 г. по НАХД №13451/2018 г. по описа на СРС, изразяващи се в заплатени съдебни разноски за адвокатско възнаграждение в съдебното производство по обжалване на наказателното постановление, ведно със законната лихва от 01.08.2019 г. до окончателното ѝ заплащане.

В исквата си молба ищецът твърди, че след издаване на наказателното постановление, същото е обжалвано пред Софийски Районен съд, по която жалба е образувано нахд №13451/2018 г. по описа на съда, като с решението си районния съд е отменил обжалвания акт. Решението не е обжалвано и е влязло в законна сила на 01.08.2019 г.. В съдебното производство ищеца е направил разноски за хонорар на процесуалния си представител в размер на 300 лева, които е заплатил при подписване

на договора за правна защита и съдействие на 16.07.2018 г.

Твърди, че със заплатеното в производството по обжалване на наказателното постановление възнаграждение за адвокат е претърпял имуществена вреда в размер на 300 лева, които са в пряка връзка с неправомерните действия на служители на ответника по издаване на порочен административен акт – наказателно постановление, който акт е отменен от съда като незаконосъобразен.

В с.з. процесуалния представител на ищеца поддържа предявения иск на изложените в него основания. Моли, да се уважи исковата претенция, ведно със законната лихва от датата на влизането на решението в законна сила до окончателното ѝ изплащане, както и да се присъдят сторените по делото съдебно-деловодни разноски.

Ответникът, в представен писмен отговор по делото и чрез своя процесуален представител в съдебно заседание оспорва изцяло претенцията по основание и по размер. Излага подробни съображения, защо счита иска за неоснователен. Твърди че е налице само една от предпоставките на чл.1 от ЗОДОВ. Претендира се присъждане на разноски и се иска намаляване на адвокатското възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на иска. Сочи, че е осъществен фактическия състав на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Счита, че искът следва да се уважи изцяло като основателен и доказан.

Административен съд София-град, като взе предвид становищата на страните и след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна :

От представените по делото писмени доказателства включително и от приложеното по делото нахд №13451/2018 г. по описа на СРС се установява, че срещу А. М. П. е издадено НП №18-4332-009440 от 28.05.2018 г. на Началник група към СДВР, отдел „ПП“, с който на основание чл.178Е от ЗДвП е наложена глоба в размер на 200 лева за извършено нарушение на чл.98, ал.2, т.2 от ЗДвП. Ищеца е обжалвал наказателното постановление пред районния съд, който с решение от 11.07.2019 г. по нахд №13451/2018 г. го е отменил като е приел, че вината на водача не е установена безспорно. Решението на районния съд не е обжалвано, същото е влязло в сила на 01.08.2019 г., видно от приложените по делото съобщения за изготвеното решение. В производството пред районния съд ищецът е бил защитаван от адвокат /посочен и в протокола/, с представено пълномощно и договор за правна защита и съдействие.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното :

Съгласно разпоредбата на чл. 203 от АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. В случая се претендират вреди в резултат на отменено с влязъл в сила съдебен акт незаконосъобразно наказателно постановление на СДВР. Ищец е адресатът на отмененото наказателно постановление. Ответникът е СДВР. Исковете за отговорност на държавата за вреди, причинени от незаконосъобразен акт на администрацията, са

редовно предявени от надлежна страна, в хипотезата на чл. 204, ал. 1 от АПК, срещу субект по чл. 205 от АПК. Исковата молба е предявена пред родово и местно компетентен съд - АССГ, съгласно Тълкувателно постановление № 2 от 19.05.2015 г. по ТД 2/2014 г. на ОСГК на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС, чл. 7 от ЗОДОВ и чл. 133, ал. 5 от АПК, доколкото настоящия адрес на ищеца е в [населено място].

Според чл. 203, ал. 1 от глава XI на АПК исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица се разглеждат по реда на тази глава. Съгласно чл. 203, ал. 2 от АПК за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Нормата на чл. 1 от ЗОДОВ регламентира, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, като исковите се разглеждат по реда, установен в АПК. Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ предполага кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда /претърпяна загуба или пропусната полза/ от такъв административен акт или от незаконно действие или бездействие; пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действието или бездействието и настъпилата вреда. Липсата на който и да било от елементите на този фактически състав препятства реализирането на отговорността на държавата по посочения ред. Макар със ЗОДОВ да се създава сравнително облекчен режим за ангажиране на отговорността на държавата и общините за вредите, причинени при изпълнение на административна дейност, доказателствената тежест за установяване на изброените по-горе предпоставки за ангажиране на отговорността, е изцяло на ищеца.

В разглеждания случай безспорно се установи, че издаденият от администрацията акт, чийто адресат е ищеца, е отменен като незаконосъобразен с влязло в сила съдебно решение. По мотивите на т. 1 от цитираното по-горе Тълкувателно постановление № 2/19.05.2015 г., съдът приема, че издаването на процесното наказателно постановление е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административно наказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност. Изпълнението на тези задължения по своето съдържание представлява административна дейност и в този смисъл наказателното постановление представлява властнически акт, издаден от административен орган и въпреки че поражда наказателно-правни последици, е резултат от санкционираща административна дейност. Т.е. е доказана първата от визираните по-горе предпоставки - отменен като незаконосъобразен акт на държавен орган, издаден при упражняване на административна дейност.

При това положение съдът дължи произнасяне по наличието или липсата на останалите материалноправни предпоставки за ангажиране на отговорността на държавата за причинени вреди по реда на ЗОДОВ, като следва да се разгледа всяка една от исковите претенции, така както са заявени от ищеца. Както се каза, в

настоящия случай тези претенции касаят репарирването на имуществени вреди, за които следва да се докаже тяхното действително настъпване и причинно-следствената връзка с незаконосъобразното наказателно постановление.

Безспорно е че е било издадено незаконосъобразно наказателно постановление, което е било отменено при оспорването му пред съда. В резултат на това, като пряка и непосредствена последица са възникнали имуществени вреди в патримониума на ищеца – претърпени загуби под формата на заплатено адвокатско възнаграждение за обжалването на НП в общ размер на 300 лева. Заплащането на адвокатското възнаграждение е осъществено в брой, като това е отразено в договора за правна помощ, който в този случай има характер на разписка, с която се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското възнаграждение.

При тези обстоятелства съдът приема, че са налице всички материалноправни предпоставки от фактическия състав на иска по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Налице е отменено наказателно постановление, което, макар и да не е същински индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 от АПК, е властнически акт, издаден от административен орган в резултат от санкционираща административна дейност. Неговото издаване е последица от изпълнение на нормативно възложени задължения, упражнена административнонаказателна компетентност, законово предоставена на органите в рамките на административната им правосубектност, което по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност. В този смисъл ТП № 2 от 19.05.2015г. по т.д. № 2/2014г. на ОСК на ГК на ВКС и I и II колегия на ВАС.

Налице са и претърпени от ищеца имуществени вреди в размер на заплатения адвокатски хонорар за защита в производството по обжалване на НП, както и пряка причинно следствена връзка между отменения акт и вредоносния резултат. В ЗАНН в него момент не е била уредена отговорността за разноси на страните. В производствата пред районния съд по жалби срещу наказателни постановления, при субсидиарно прилагане на НПК, когато наказателното постановление е отменено, не се присъждат разноси в полза на нарушителя, включително и за процесуално представителство, подобно на случаите, при които, след като подсъдимият бъде оправдан в наказателното производство, не се присъждат разноси срещу държавата. Липсващата процесуална възможност да се упражни претенцията за разноси в съдебните производства по ЗАНН обуславя извод, че разходваните средства за адвокатска защита в хода на съдебния процес, приключил с отменителното решение на съда, се явяват за лицето, което неправомерно е санкционирано по административен ред, имуществена вреда по смисъла на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, за която държавата дължи обезщетение на основание чл.4 от ЗОДОВ. В тази насока са и мотивите към т.1 от ТП №2/19.05.2015г. по т.д. № 2/2014г. на ОСК на ГК и I и II колегия на ВАС.

След като ищецът има право на адвокатска защита при оспорването на издадено срещу него наказателно постановление и същевременно дължи възнаграждение за нея, чийто размер следва да уговори точно в договор, както и след като е платил дължимото уговорено възнаграждение, то той е разходвал средствата именно за да се защити по надлежния ред против незаконосъобразното наказателно постановление, като същевременно е изпълнил и задълженията си по Закона за адвокатурата. В този смисъл, самото наказателно постановление е необходимо условие за съществуване

на договора за правна защита и съдействие по дело, в което се оспорва наказателно постановление и без което условие защита е невъзможна, най-малкото защото би била с липсващ предмет. В тази строго каузална връзка следва да се отчита, че договорът за правна защита и съдействие не е общ и абстрактен (от типа например на договор за абонамент, при който възнаграждението се дължи за определен период, без значение от извършената работа), а е в пряка и непосредствена връзка именно и само с конкретното дело, в което е оспорено процесното наказателно постановление, поради което и няма как връзката между платеното възнаграждение на адвоката за защита по това дело и отмененото като незаконосъобразно наказателно постановление в това същото дело, макар и опосредена от договор, да не е причинно - следствена.

С оглед на изложеното, съдът счита, че предявеният иск по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ е основателен и следва да бъде уважен, като ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лева – направени разноски за адвокатско възнаграждение по нахд № 13451/2018 г. на СРС.

По отношение искането за присъждане на законната лихва, следва да се отбележи, че съгласно чл. 86 от ЗЗД. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2004 г. на ВКС по тълк. д. № 3/2004 г. на ОСГК при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане е влизане в сила на решението, с което се отменя административния акт. В този смисъл са и указанията в Тълкувателно решение № 5 от 14.07.2022 г. на ВАС по т.д. № 4/2020 г., поради което и законната лихва върху сумата от 300 лева следва да се присъди, считано от датата на влизане в сила на решението, с което е отменено наказателното постановление - 01.08.2019 г., до окончателното изплащане на размера на обезщетението.

С оглед изхода на делото, на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ на ищеца ще следва да бъдат присъдени и сторените в настоящото производство разноски в размер на 10 лева държавна такса, внесена за образуване на настоящото дело, както и възнаграждение за един адвокат в размер на 300 лева. По възражението на ответната страна за прекомерност на адвокатското възнаграждение, съгласно договора за правна защита и съдействие, който се съдържа в кориците на делото, следва да се посочи, че възнаграждението не е прекомерно, дори е под минималния размер, определен в наредбата към настоящия момент.

Водим от изложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи [населено място] да заплати на А. М. П., ЕГН [ЕГН] от [населено място], [улица], вх.А, ет.2, ап.18, сумата от 300 /Триста/ лева, представляващи обезщетение за причинени на ищеца имуществени вреди в резултат от незаконосъобразно наказателно постановление №18-4332-009440 от 28.05.2018 г. на Началник група към СДВР, отдел „ПП“, отменено с влязло в сила решение от 11.07.2019 г. по НАХД №13451/2018 г. по описа на СРС, изразяващи се в заплатени съдебни разноски за адвокатско възнаграждение в съдебното производство по обжалване на наказателното постановление, ведно със законната лихва от 08.08.2019 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи [населено място] да заплати на А. М. П., ЕГН [ЕГН] от [населено място], [улица], вх.А, ет.2, ап.18 сумата от 310 /Триста и десет/ лева, сторени по делото съдебно-деловодни разноси.

РЕШЕНИЕТО може да се оспорва с касационна жалба и протест пред Върховния административен съд на Република България в четиринадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

Административен съдия: